

## POSTANOWIENIE

Dnia 27 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz (przewodniczący,  
sprawozdawca)

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

SSN Kazimierz Zawada

w sprawie z powództwa Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo - Kredytowej  
[...] w C.

przeciwko K. S., H. S. i A. S.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 27 października 2016 r.,

zażalenia pozwanych na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 30 czerwca 2016 r., sygn. akt V ACa [...],

**uchyla zaskarżone postanowienie, pozostawiając  
rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego w  
orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.**

## UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] postanowieniem z dnia 30 czerwca 2016 r. odrzucił apelację pozwanych H. S. i A.S. od wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 22 stycznia 2015 r.

Sąd ten ustalił, że pozwana K. S. w ustawowym terminie wniosła o doręczenie wyroku Sądu Okręgowego wraz z uzasadnieniem, pismem z dnia

28 stycznia 2015 r. wniosła o „przyznanie pełnomocnika z urzędu”, argumentując między innymi, że z uwagi na skromne dochody nie jest w stanie opłacić kosztów świadczenia pomocy prawnej przez pełnomocnika profesjonalnego „z wyboru”. Postanowieniem z dnia 25 lutego 2015 r. Sąd Okręgowy w G. ustanowił dla niej pełnomocnika z urzędu.

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczono pozwanej K. S. w dniu 10 marca 2015 r., zaś w dniu 24 marca 2015 r. adwokat A.B. wniósł apelację, działając jako pełnomocnik z urzędu pozwanej K.S. oraz jako pełnomocnik z wyboru pozwanych A.S. i H.S.

W ocenie Sądu drugiej instancji, apelacje pozwanych A.S. i H.S. podlegały odrzuceniu jako spóźnione, bowiem nie ma podstaw do przyjęcia, że pozwana K. S. złożyła wniosek o sporządzenie uzasadnienia i doręczenie odpisu wyroku z uzasadnieniem jako pełnomocnik pozostałych pozwanych, tj. jej córek A.S. i H.S.. W aktach sprawy znajduje się pełnomocnictwo procesowe udzielone przez te pozwane matce jeszcze przed wydaniem zaskarżonego wyroku, ale, zdaniem Sądu, treść wniosków o doręczenie odpisu wyroku z uzasadnieniem oraz o przyznanie adwokata z urzędu nie daje podstaw do przyjęcia, że pozwana K. S. te czynności podejmowała również jako pełnomocnik procesowy córek. W tej sytuacji termin do wniesienia apelacji należy liczyć od dnia ogłoszenia wyroku, co nastąpiło w dniu 22 stycznia 2015 r., zatem apelacja wniesiona 24 marca 2015 r. podlegała odrzuceniu jako spóźniona.

Pozwane H. S. i A. S. w zażaleniu zarzuciły naruszenie art. 369 § 1 k.p.c. przez uznanie, że K. S. złożyła wniosek o sporządzenie uzasadnienia i doręczenie odpisu wyroku wraz z uzasadnieniem jedynie w imieniu własnym, a nie także jako pełnomocnik pozwanych, w wyniku czego apelacje pozostałych pozwanych zostały uznane za złożone po upływie terminu. Wskazując na powyższy zarzut pozwane wniosły o uchylenie zaskarżonego postanowienia Sądu Apelacyjnego w [...].

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przytoczenie i porównanie pism procesowych znajdujących się na k. 63 - 63v., 90, 105 - 105v. i 120 - 121 z treścią wniosku o „wydanie orzeczenia wraz z uzasadnieniem” (k. 145) jest w okolicznościach niniejszej sprawy nietrafne.

Powołane pisma różnią się sposobem sformułowania, oznaczeniem stron, czy określeniem, w czyim imieniu pismo jest wnoszone albo brakiem takiej treści. W szczególności, pismo na k. 63 - 63v. zostało wniesione przez pozwaną K.S. (znajduje się tam jej podpis), ale mimo oznaczenia jedynie jej jako strony/nadawcy pisma, pismo to zostało sporządzone w imieniu własnym oraz córek; tak samo zostało skonstruowane pismo na k. 74 - 75; pismo na k. 90 zawiera niepełne oznaczenie stron, choć już wymienia pozostałe pozwane, które pod tym pismem złożyły podpisy; pismo na k. 105 - 105v. podobnie zawiera niepełne oznaczenie stron, wymienia pozostałe pozwane, ale już zostało podpisane tylko przez pozwaną K.S., napisane w pierwszej osobie liczby pojedynczej; pismo na k. 108 skonstruowane jest w ten sam sposób, ale napisane jest zarówno w pierwszej osobie liczby pojedynczej jak i mnogiej; pismo na k. 120 - 121 jako nadawcę wskazuje pozwaną K.S., jest napisane w pierwszej osobie liczby pojedynczej, podpisane tylko przez tę pozwaną, ale załączone jest do niego po raz pierwszy pełnomocnictwo procesowe córek - dwóch pozostałych pozwanych. Następnym pismem jest już złożony w przepisany terminie „wniosek o wydanie orzeczenia z uzasadnieniem”, na którym widnieje jako nadawca pozwana K.S. oraz jej podpis, ale brak jest jakiegokolwiek sygnalizacji w czyim imieniu jest on składany, znajduje się w nim zwrot „składam niniejszym wniosek” (k. 145). Kolejnym pismem jest wniosek o przyznanie pełnomocnika z urzędu, w którym m. in. pozwana K.S. wskazuje, że „nie stać mnie oraz moich córek na prawnika z wyboru” (k. 147).

Analiza tych pism nie pozwala na uznanie, że są konstruowane w jednolity sposób, przeciwnie, zachodzi daleko posunięta niejednorodność. Odmiennej oceny wymagają też etapy postępowania, tj. przed i po udzieleniu pełnomocnictwa przez córki K.S.

Wniosek o doręczenie wyroku Sądu Okręgowego z uzasadnieniem został złożony przez K.S. już po udzieleniu jej pełnomocnictwa procesowego przez córki. We wniosku tym nie wskazała, że czyni to tylko w imieniu własnym. W tym samym wniosku domagała się również ustanowienia pełnomocnika z urzędu, uzasadniając to twierdzeniem, że ani jej, ani jej córek nie stać na ponoszenie kosztów świadczenia usługi pomocy prawnej w postępowaniu sądowym. Z treści wniosku o

wydanie orzeczenia z uzasadnieniem nie wynika zatem jednoznacznie, wbrew ocenie Sądu Apelacyjnego, że działania pozwanej K.S. odnosiły skutek wyłącznie wobec niej jako pozwanej. Analiza tego wniosku wskazuje na wyrażony w nim cel uzyskania wyroku wraz z uzasadnieniem przez wszystkie pozwane. Jak wyjaśnione zostało w orzecznictwie Sądu Najwyższego, przy określaniu charakteru pisma strony działającej bez pełnomocnika profesjonalnego należy mieć na uwadze te okoliczności i elementy pisma, które najpełniej wyrażają dążenia strony, czy stron reprezentowanych przez pełnomocników niezawodowych (zob. np. postanowienia z dnia 30 maja 2014 r., III CZ 20/14, z dnia 10 stycznia 2014 r., I CZ 119/13).

Zatem doręczenie odpisu wyroku Sądu Okręgowego wraz z uzasadnieniem dokonane w dniu 10 marca 2015 r. na adres pozwanej K.S. (k. 158) należy traktować w okolicznościach niniejszej sprawy jako doręczenie dokonane zarówno dla pozwanej K.S., jak i dla niej jako pełnomocnika pozwanych córek, a apelację wniesioną przez te pozwane za wniesioną w terminie.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398<sup>15</sup> § 1 k.p.c. w zw. z art. 394<sup>1</sup> § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

jw

kc